
STENHUGGEREN

MEDLEMSBLAD FOR JYSK STENKLUB

---

18. Årgang nr. 1

Februar 1992

Total nr.55

„Jeg ville ikke bekymre mig: ifølge kontinentaldriften skal Afrika eller Sydamerika komme forbi ved lejlighed.”

Tak for de gode ønsker på forsiden af sidste nummer af bladet. Jeg vil gøre mig umage for, at det stadig kan være et ikke bare sagligt, men også pænt lille blad

Karen Pii.

STENHUGGEREN, Medlemsblad for jysk stenklub.

Ansvh. redaktør: Karen Pii Pedersen,
Skolesvinget 32, 8240 Risskov 86 17 78 76.
Tryk: Solbakkens Offset Værksted,
Holmevej 128, 8270 Højbjerg 86 27 07 84.

Øvrige adresser:

Formand: Annie Buus, Rugbjergvej 14,
Stautrup, 8260 Viby J. 86 28 11 13.

Sekretær: Anker Svendsen, Herredsvej 81,
8210 Århus V. 86 15 81 92.

Medl. af best. Erik Jensen, Plutovej 8,
8270 Højbjerg. 86 14 95 21.

Medl. af best. Hans J. Mikkelsen, Kjærslund 18,
8260 Viby J. 86 29 55 18.

Kasserer. Ingemann Schnetler,
Fuglebakken 14, Stevnstrup,
8870 Langå. 86 46 72 82.

Jysk Stenklub. GIRO 1217380, Fuglebakkevej 14,
Stevnstrup, 8870 Langå. 86 46 71 82.

Medl. af redaktionsudvalg og bladfordeler:

Wanda Christensen
Frederiks Alle 126,
8000 Århus c. 86 13 45 05.

Klubblade fra andre klubber bedes sendt til:

Lillian Skov, Snebærvej 14,
8270 Højbjerg. 86 27 21 20.

Værksted på Skt. Anna Gade Skole:

Åbningstider: Slibehold - tirsdag kl. 19.00 - 22.00.
Slibehold - onsdag kl. 14.00 - 17.00 og
19.00 - 22.00.
Sølvarbejdshold - torsdage kl. 9.00 - 12.00.

Priser som før: Slibeloid 15,00 kr. pr. gang.
Sølvarbejde 5,00 kr. pr. gang.

Indhold i dette nummer:

Indkaldelse til generalforsamling	side	3
Santorini - Når jorden brænder under fødderne	-	4-6
Opal - midtersideartikel	-	7-9
Molermuseet på Mors	-	11
Fra og til medlemmer	-	11
Folkeuniversitetet i foråret 1992	-	13
Specielt for alle fossil - interesserede	-	13
Et dødsfald (prof. Arne Noe-Nygaard)	-	15
Om tidsskrifter og en tilføjelse til messekalender 1992	-	15

GENERALFORSAMLING.

Der afholdes generalforsamling **lørdag d. 14/3 - 92 kl. 14.30**

Dagsorden iflg. vedtægterne:

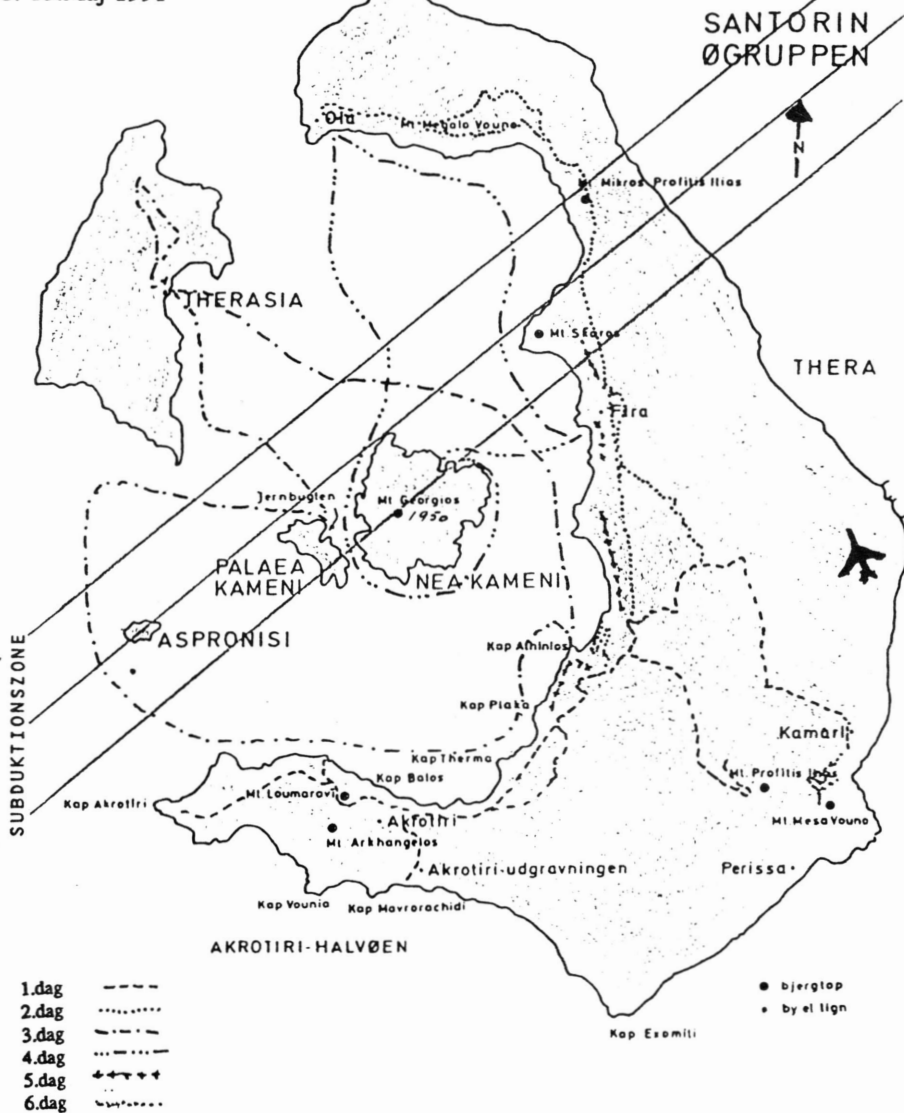
1. Valg af dirigent.
  2. Formandens beretning.
  3. Regnskabsaflæggelse.
  4. Valg af bestyrelsesmedlemmer:
På valg er:
Ingemann Schnetler (ønsker ikke genvalg)
Anker Svendsen (ønsker ikke genvalg).
  5. Valg af 1.- og 2. bestyrelsessuppleant.
  6. Valg af 2 revisorer uden for bestyrelsen.
  7. Valg af revisorsuppleant.
  8. Fastsættelse af kontigent for det kommende regnskabsår.
  9. Indkomne forslag.
Forslag, der ønskes behandlet under dette punkt, indsendes senest 8 dage inden generalforsamlingen til formanden.
  10. Eventuelt.
-

RUTEKORT

Geologisk / arkæologisk studierejse

SANTORINI

8.-15.Maj 1991

Når jorden brænder under fødderne

Santorin, der ligger ca. 100 km. nord for Kreta, er måske ikke så kendt som Vesuv, men den er mindst lige så spændende. År 1645 f. kr. satte den en tyk streg under sin berømmelse ved at springe i luften med et brag, der måske har kunnet høres den halve klode rundt.

Ekspllosionen havde en kraft som mange brintbomber. Vulkanen sendte en knap 30 km. høj søjle af surt støv, aske og gasser helt op i stratosfæren. Bjerget blev splittet, og Kretas nordside led alvorlig overlast af den enorme flodbølge, der fulgte i hælene af eksplosionen.

Udbruddet på Santorin er et af de alvorligste overhovedet - der er vurderet til index 6 på det vulkanske eksplosivitetsindex. Det største har været på 7.

Men et godt stykke tid inden ekspllosionen, må vulkanen have advaret det lille samfund.

Kolossale mængder af hedt støv har væltet ned over øen, gasser fra jordens indre har hvæset op af jorden med en larm, der har skræmt alt levende fra vid og sans. Før udbruddet var øen domineret af den 1600 m høje vulkan, der eksploderede i det voldsomme udbrud og 60 km³ klippestykker op i atmosfæren. Da først dets magmakammer var udtømt faldt bjerget sammen i havet og dannede et stort krater (caldera).

Ekspllosionen af det indtrængende vand i direkte forbindelse med magmaen har været chokerende. Et krater på 85 km² i den dybde på indtil 400 meter. Selv den grønlandske indlandsis fik sin del af støvet, og det ligger nu i 1200 m dybde.

Udbruddet med den efterfølgende eksplosion et et klassisk eksempel på vulkansk virksomhed, og i foråret arrangerede Geologisk Museum en studietur til Santorin under ledelse af Lektor Erik Schou Jensen, og jeg var så heldig at få mulighed for at deltage.

Santorin vulkanøerne, som Kamenioerne er en del af, ligger i Kykladebuen, der er et seismisk aktivt område. Grunden er, at den afrikanske plade her bøjes ned under den eurasiske. Dette giver en subduktionszone som af og til forårsager jordskælv og vulkanudbrud. Materialet eller magmaen, der kommer op til jordoverfladen ved vulkanudbrud i Kykladebuen er andesitisk med blandingsprodukt som rhyolit og rhyodacit.

Forunderligt at se det op til 30 m tykke pimpstenslag, der dækker store dele af øerne, og ligeledes de mange "kokassebomber" - smeltet sten, der ændre form, mens de roterer i luften og køles af, så de beholder "kokasseformen", når de rammer jorden. Desuden så vi stromatolitter spredt i et mønster, der fortæller, at blokkene er slynget rundt under det seneste udbrud. Disse primitive alger findes normalt på lavt og svovlholdigt vand, og man kan derfor gå ud fra, at Santorin også dengang var en ø i et sammenfaldt krater skabt for 18.000 år siden, at eksplosionen i år 1645 f. Kr. var en gentagelse af en tidligere begivenhed.

Santorin har været i udbrud utallige gange siden.

Ekskursjonen omfattede også besøg på Kamenioerne i Santorin calderaen. Ved udbruddet i 1570 brækkede Palea Kameni over, og en del af øen forsvandt i havet. Brudfladen har nu en fin løgformet

struktur, som viser, at denne del af øen blev skudt op som et dome.

På Nea Kameni gik vi i land i en lille naturlig havn i den ældste lava fra 1570. For at komme op til toppen af øen (125m), hvor det yngste udbrud fra 1950 har sit krater, gik vi forbi 1570 krateret, derefter langs siden af krateret fra 1870.

I 1950 krateret strømmer der varme, fugtige, svovlholdige dampe ud flere steder, klipperne ved disse spalter er så varme, at man skyndsomst trækker hånden til sig, ligesom jorden i bunden af krateret er så varme, at det kan mærkes selv gennem de tykke såler i et par joggingsko. Store områder i kraterkanten er desuden dækket af stærkt gule svovlkrystaller. Noget af dette udbrud har også givet anledning til et langstrakt dome ved siden af selve hullet. Som en geolog sagde, da vi stod i bunden af krateret: "Vi kunne blive nogle fine bomber, hvis den gik i udbrud nu...." Livet på Santorin er på alle måder middelhavsk. Man lever som på alle andre græske øer og betragter vulkanen, som det den er - en tre-stjernet turistattraktion.

Kulturindtrykkene er mange, og ser man sig for, finder man rester af både fönikere, romere og ikke mindst fra korsridderne i 1200-tallet. Nu er det grækerne og alle andre. Vi sætter en eller anden måde også vort præg på øerne, men tro mig - har man en gang set Santorin, har den også sat sit præg på den besøgende.

Anni Buus.

INVITATION TIL LANDSBYTTTEMØDE.

LØRDAG DEN 12. SEPTEMBER vil Jysk Stenklub i forbindelse med det første efterårsmøde afholde byttedag, hvor vi gerne ser andre klubbers medlemmer.

Sommerens fund må gerne medbringes til andres beundring. Vi håber ikke mindst at se mange af de nye medlemmer. Tag med hvad du har og har du intet, er du lige velkommen. For dem der ikke så meget at bytte med, men alligevel gerne vil komme hjem med nyt til samlingen er det tilladt at "bytte med penge". Mødet finder sted på **ÅBY BIBLIOTEK** Ludvig Feilbergsvej 7, Åbyhøj ved Århus og vi åbner kl. 13.00.

Husk at medbringe mad og drikke.

De der kommer langvejs fra, kan få ordnet indkvartering hos andre medlemmer. ring til Hanne Sönnichsen. Til 86 93 71 13.

På gysyn den 12. september.

På bestyrelsens vegne
Annie Buus
Tlf. 86 28 11 13.

OPAL

Australien producerer mindst 95% af verdens ædelopaler, og efterhånden som efterspørgslen bliver større og større, og opalen mere og mere sjælden, bliver den måske en af de mest efterspurgte og dyre ædelsten. Det er et faktum, at gode og sjældne opaler kan koste mere pr. karat end diamant.

Dannelse. Opaler opstår, hvor silicium udfylder små sprækker og hulrum i jorden. En stor del af Australien var engang dækket af hav, som efterlod aflejringer og skabte et miljø, som var ideelt for dannelse af opal.

Farve. Hvidt lys består af en blanding af alle spektrets farver. Farvespillet i opal opstår ved lysbrydning i de små siliciumkugler, som opal består af, (disse kugler kan kun ses i elektronmikroskop). Afhængigt af kuglernes størrelse opstår forskellige farver. F.eks. giver de største kugler rødt lys. Det samme fænomen kan iagttages i en olieplet på en våd gade eller i en regnbue. Farvespillet er det vigtigste kriterium for en opal, jo mere farvespil, jo dyrere opal. Farvemønstret kan også øge værdien. Gode mønstre, som f.eks. harlekin, eller store sammenhængende flader er sjældne og er et godt samlerobjekt.

Form. En sten med hvælvet form er mere værdifuld end en flad. En flad opal risikerer lettere at knække. Derudover er formen ikke afgørende, selv om de fleste foretrækker en oval cabochon. Sprækker, indeslutninger og andre fejl nedsætter værdien drastisk, men i modsætning til andre ædelsten, kan små fejl accepteres, forudsat at de ikke ses, når stenen er indfattet.

Typer. Opaler, som ikke er dubletter eller tripletter kan inddeles i 2 grupper: Hvide og sorte.

Alle opaler har en baggrundsfarve (bortset fra farvespillet). Disse baggrundsfarver spænder fra hvid over grå, mørk grå til sort. Sommetider findes orange og brune opaler, men de er uden betydning og ikke særlig værdifulde.

En opal i hver af disse farver kan være opak, gennemskinnelig eller gennemsigtig og giver således anledning til undergrupper i de forskellige varieteter, som f.eks. lys krystal, sort krystal etc.

Lys opal. Mælkeopal findes fortrinsvis i Coober Pedy (Southern Australia). Denne opal er gennemskinnelig, og den hvide farve er mere dominerende end farvespillet.

Vandopal. Er gennemsigtig, men ofte lidt tåget, og farverne er ikke så skarpt afgrænsede som i krystalopal.

Grå opal. Denne gruppe udgør de fleste opaler og findes i alle opalområder i Australien.

Krystalopal. Denne gruppe omfatter opal, som er gennemsigtig eller meget gennemskinnelig, og farvernes klarhed er meget skarp. Alle opalområder i Australien har denne form for opal.

Mørk opal. Halvsort opal er eftertragtet fordi farverne stort set er mere strålende, hvilket skyldes den mørke baggrund, som får farverne til at stå klarere frem. Denne opaltype kommer fortrinsvis fra Mintabie (Southern Australia) og Lightning Ridge (NEW South Wales).

Sort Krystal. Findes hovedsagelig i Lightning Ridge. Farverne har ofte stor dybde og intensitet og regnes ofte for de smukkeste af alle opaler.

Sort opal. Er den mest værdifulde og kommer fortrinsvis fra Lightning Ridge. Stene af høj kvalitet er sjældne. Ofte består de sorte opaler af et tyndt lag opal på sort "potch" (opal uden farvespil).

Boulderopal. Denne type, som kun udvindes i Queensland, kan let kendes, fordi moderstenen (brun jernsten) er en del af stenen, enten som bund, eller omgivende sprækker, som er udfyldt med opal. Boulderopal kan være lys eller mørk opal eller gennemsigtig og kan falde ind under alle de førnævnte kategorier. I de seneste 10 år er boulderopal blevet yderst populær, idet den kan vise den samme glans som en sort opal.

Matrix. Denne opal findes kun i Andamooka (Southern Australia). Den er porøs, temmelig almindelig og derfor ikke betragtet som noget særligt. Matrix bliver ofte varmebehandlet med sukker og svovlsyre, som efterlader sorte kulaflejringer i opalens porer, og derved efterligner den sorte opal.

Pas på dine opaler. Skønt opalen er en enestående og skøn ædelsten, har den ikke den modstandskraft overfor slag og ridser som f.eks. diamant og safir. Opal ligger på 5,5-7 på Moh's skala mod safirens 8 og diamantens 12. Hvis den beskyttes mod slag, kontakt med hårdere materialer og pludselige temperaturforandringer, kan den være evigt.

Hvis man har en opal doublet eller triplet, må den aldrig komme i kontakt med opløsningsmidler, sæbe eller ikke engang med vand, da dette vil ødelægge den lim eller lak, som den er sammenlimet med og forårsage "døde pletter" i opalen.

(Opal doublet er en tynd skive opal, som er limet på et underlag af f.eks. sort onyx eller en anden sort sten, som giver en god baggrund, og som giver opalen et ekstra farvespil.

Opal triplet er det samme, blot med et lag af bjergkrystal som overdel, cabochonslebet, for derved for det første at beskytte det tynde lag opal og for det andet at virke som et forstørrelsesglas for den underliggende opal og fremhæve dens farvespil).

Historie. Bringere opalen ulykke?

Ældre forfattere tilskrev ofte opalen ulykkebringende kræfter p.g.a. dens tilsyneladende magiske farvespil, som man ikke forstod. Sir Walter Scott's roman "Anne of Gieristein" hentyder til Gieristein-opalen, som afspejlede dens bærers humør og heldbrestilstand.

En anden hentydning til myterne går tilbage til 1075 til Marbodius's stenbog, som fortæller, at den, som har en opal, er usynlig og kan stjæle i dagslys uden at blive opdaget.

Faktum er, at de gamle romere holdt meget af opal, ikke blot fordi de var smukke og kostbare, men fordi man troede, at de bragte held. Marcus Antonius tilbød senator Nonius 100.000 sestertier for en pragtfuld opal (ca. 4-500.000 i vore dages devaluerede kr.) Nonius ville ikke skille sig af med sin opal, som han betragtede som sin personlige talisman, sin egen regnbue, som skulle sikre ham lykke i fremtiden.

Oversættelse af en folder fra et australsk opalhandlerfirma: Andrew Cody Pty.Ltd.

119 Swanson street, Melbourne 3000, Australia.

Jeg har besøgt firmaet. - De har mange skønne opaler, men ved også, hvad de vil have for dem. Desuden har de en udstilling af opaliserede fossiler: Snegle, muslinger, træ - og som hovedattraktion en opaliseret Pliosaurus!

Så - hvis i kommer forbi!!!

Oversat af Mette Rask.

En 13 årige dreng fra Tåsinge har fundet en økse og en underkæbe fra et menneske fra bronzealderen.

Den ærlige finder kontaktede straks Svendborg museum, og nu har drengen fået overrakt en danefægødtgørelse. Vær så artig 500 kr. Det har han for sin ærlighed.

Vi ved udmærket, at loven fastsætter begrænsede dusører for oldtidsfund, men kunne man så ikke finde på et andet navn end danefæ.

Den ukyndige må jo tro, at ordet fæ hentyder til den, der ærligt afl everer sine fund.

Ugens gysær.

Et medlem af folketinget bliver syg og indlægges på hospitalet. Ved næste møde i tinget beslutter man at sende en hilsen til den indlagte kollega:

"Med 78 stemmer for og 71 stemmer imod er det vedtaget at ønske dig god bedring"

Sakset fra Jyllands-posten.

ROCKSET

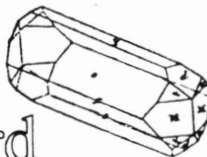
Vær opmærksom på vore GEO-Rejser for alle fra Danmark, Sverige, Finland og Norge, som er interesserede i Geologi, Sten, Mineraler og Fossiler og som også gerne vil opleve andre landes kultur og folkeliv. En rejse i rum og tid gennem den geologiske historie.

Rekvirer vort program

ROCKSET
BOX 5319
S - 10246 STOCKHOLM

Tlf. 009 46 8 782 95 97

Stort udvalg af sjældne mineraler
Fossiler   Horn & hjortetakker
Konkylier
Samlinger købes

Hedegaard

Storgade 71, 8882 Faarvang
Telefon 8687 1400   Telefax 8687 1922
Åbent hverdage 9-16 samt efter aftale

MOLER-MUSEET PÅ MORS.

"Naturen er ikke det værste man har", kunne man sige med en let omskrivning af Benny Andersen og Poul Dissings dejlige sang om de små glæder. Og det er da ikke helt forkert. Tænk hvad vi bruger den til - naturen.

LØRDAG D. 23. MAJ har vi planlagt en tur til Moler-museet og en tur i gravene, så nu er der nye muligheder for at gå en spændende tur. På Nordmors har et arbejds hold fra museet anlagt et stisystem, som knytter området ved Skarregård og Molermuseet sammen.

På turen kan man komme både højt op og langt ned. Fra toppen af de højeste skrænter er der et vidt udsyn over Limfjorden, og i bunden af molergravene kan man se nærmere på moler- og askelag.

Forskellige steder på stien er der opsat tavler, der fortæller om noget af det, man kan se.

På museet er der kiosk og café, hvor man kan spise sin medbragte mad.

Turen vil foregå i bus med afgang fra Århus kl. 7.00 og prisen vil blive omkring 100.- kr. pr. deltager.

Vi vil nok være tilbage i Århus ca. 19.30.

Tilmeldings-blanket og helt eksakte oplysninger vil komme i april bladet

---

UDDRAG AF ET BREV TIL ET AF VORE MEDLEMMER.

" bytte med fossiler har også min interesse, så hvis du kender Ligesindede i Århus eller omegn, så må du gerne give min adresse til dem..." Hans Henrik Meyer, Sterkelsvej 18, 4700 Næstved (tlf. 53 72 91 06)

FRA MEDLEM: Sælges: Brugt 6-tommer stensav med diamantklinge. Hjemmebygget, med 0,25 HK 3 fase-motor. Pris 900 kr. Henvendelse til Lis Nielsen. Tlf. 86 25 21 50.

ANKU

Silver and Stones ApS er leveringsdygtig
i alt til stenslibning og guld/sølvsmedearbejde

Stort lager af sten fra hele verden

Rå smykkesten til cabochon- og facetslibning - også i ækter.
Tromlepolerede sten og polerede stenkugler i mange størrelser.
Krystaller og druser.
Færdigslebne cabochoner/stenkæder.
Halvfabrikata såvel i sterling sølv som i forselvet/forgylt.

Stort lager af stenslibningsmaskiner

Stensave, slibe/polermaskiner, facetslibemaskiner, vibratore, tromler samt stenslibemaskiner i flere størrelser.
Alt i tilbehør til bearbejdning af sten.

Stort lager af værktøj, materialer og maskiner til guld/sølvsmedearbejde

Sterling sølv, messing, kobber, tin, nysølv og tombak i plade og tråd i mange dimensioner.
Støbegranulat i sterling sølv samt fin-sølv.
Alt til savning, filning, slibning, polering, lodning, støbning, valsning og trækning af sølv.
Halvfabrikata i sterling sølv.
Sterling sølvkæder i mange længder og modeller - også i metermål.

Stor. lager af Emaljeovne - emaljepulver samt tilbehør til emaljearbejde.

Porcelænplader i mange størrelser.
Gemmologisk udstyr fra Krüss: Mikroskoper, refractometre, UV-lamper m.m.
Bøger om stenslibning og guld/sølvsmedearbejde lagerføres ligeledes.

Besøg os på vores adresse eller kontakt os på telefon 31 87 41 70, telefax 38 88 60 06.

ANKU Silver and Stones ApS

Godthåbsvej 128, 2000 Frederiksberg

Åbningstider: Mandag lukket, tirsdag, onsdag 12-17, torsdag 12-19, fredag 12-16, lørdag lukket. Udenfor disse tider - efter aftale.

Alt til stenslibning

Hanborg's Lapidary
Lundekærvej 12
Bellinge
5250 Odense SV
Tlf 6596 1660
Fax 6596 2060

Nyt 92 katalog. Pris 25 kr., som refunderes ved første køb på min. 100 kr.

FOLKEUNIVERSITETET I FORÅRET 1992.

Uddrag af Folkeuniversitetets program for foråret 1992 vedrørende foredragsrækken i geologi (i år om fossiler).

Kridt- og Danien-lagene i Danmark og Skåne - Dannelse, fossiler, palæogeografi og udforskningshistorie.

Lagene fra Øvre Kridt og Danien i Danmark og Skåne hører til de bedst udforskede lag fra disse geologiske tider i hele verden. Studiet af bjergarterne og fossilerne tillader detaljerede rekonstruktioner af livsbetingelserne i havet i vores del af Verden for ca. 62 til 68 millioner år siden, med gamle brændingskyster, mosdyr- og koralbanker, ejendommelige dyresamfund på Kridthavets slambund og meget andet.

Kurset gennemgår i hovedtræk dannelsen af de danske og skånske lag fra Øvre Kridt og Danien set i lyset af de daværende fordelingsmønstre for hav og land og rekonstruerer ud fra fossilerne de daværende dyresamfund set i en økologiske-palæogeografisk sammenhæng. Endvidere gennemgås lagenes stratigrafi og den over 200 år lange udforskningshistorie. - Kurset afsluttes med en ekskursion til Stevns, Fakse og Møn i maj 1992. (BUSPRIS/ophold ikke incl. gebyret). Ekskursion: Fredag 15. - søndag 17. maj 1992 til Stevns, Fakse og Møn med station på Sømark Lejrskole ved Liselund på Møn.

Foromtale: I week-enden den 18.20. september 1992 søges kurset fortsat i form af en geologisk ekskursion til Skåne med lektor Erik Schou Jensen (Geologisk Museum) og Palle Gravesen som ledere. Her vil hovedtrækkene af Skånes geologiske opbygning blive vist og altså også baggrunden for udformningen af de skånske lag fra Øvre Kridt og Danien. - Nærmere beskrivelse og tilmelding i efteråret 1992.

Lektor, cand.scient. Palle Gravwesen. - Torsdagene den 5. 12. 19. og 26. marts samt den 7. maj (forberedelse til ekskursion) kl. 18.15 - 20.45. - Gebyr 400,00 kr. - Geologisk Institut, C. F. Møllers Alle, bygning 120, Auditoret.

Specielt for alle fossil-interesserede:

I forbindelse med klubmødet lørdag d. 11/4 kan alle fossil-interesserede, møde op på Åby Bibliotek allerede kl. 12.00, så vil Søren Bo komme og besvare spørgsmål om PRÆPARATION OG FRILÆGGELSE AF FOSSILER: Mød talstærkt op, det er ikke hver dag, I får den chance.

Ravstedhus

- kursusstedet for håndværk og design -

Salg af værktøj og materialer

til stenslibning
og sølvarbejde...

Rekvirér brochure fra

Ravstedhus

Telefon 74 64 76 28

A Scandinavian Gem Craft Center

ALT TIL STENSLIBNING

LORTONE slibemaskiner
LORTONE tromlemaskiner

INDFATNINGER

Kæmpe udvalg af ægte og usægte smykkedele.

I. M. G.

STENBUTIKKEN I CENTRUM

ØSTERGADE 30 . 8000 ÅRHUS C

TELEFON 86 12 93 76

Et dødsfald.

I året der nu er gået, mistede Danmark en af geologiens store mænd. **PROFESSOR, DR. PHIL. ARNE NOE-NYGAARD**, Lundehave, Ndr. Strandvej 26C Hellerup, døde 81 år gammel. Han var efter sin afgang som professor i dynamisk geologi ved Københavns Universitet en hyppig gæst på Mineralogisk Museum, som han tidligere var direktør for. Arne Noe-Nygaard var internationalt anerkendt for sin forskning af vulkaner og fulgte, også efter han var fyldt 80 år, faget og dets udøvere opmærksomt.

Professor Arne Noe-Nygaard var født i Ribe som søn af seminarieførstander og teolog Søren Noe-Nygaard. Han blev cand. scient. i 1933 og efter flere studierejser mag. scient. i 1937 og - fem år senere kun 32 år gammel - professor. Han var aktiv i modstandsbevægelsen og var medlem af Frit Danmarks ledelse. Han bidrog til en lang række faglige og populærvidenskabelige værker.

A.B.

TIDSSKRIFTER.

Jysk Stenklub abonnerer på 2 tidsskrifter, nemlig FOSSILIEEN og LAPIS.

De medlemmer, der er interesserede i at læse disse blade, kan henvende sig til Lillian Skov, (Snebærvej 14, 8270 Højbjerg. Tlf. 86. 272120) som vil sørge for, at I kommer med på "cirkulationslisten". Det eneste det koster, er porto til den næste på listen.

TILFØJELSE TIL MESSEKALENDER 1992

23/5 - 24/5 Göteborg, Sverige
6/11 - 8/11 København, Danmark
- men flyttes sandsynligvis fra Forum til et andet lokale.

Program for Jysk Stenklub forår 1992.

- Lø 8/2 Klubmøde på Åby Bibliotek.
Museumsinspektør **Flemming Roth**, Gram Museum, fortæller om **Pladetektonik**.
- Lø 14/3 GENERALFORSAMLING på Åby Bibliotek.
Forslag, der ønskes behandlet, skal være formanden i hænde senest fredag den 6/3.
- Lø 11/4 Klubmøde på Åby Bibliotek.
Ajunkt Per Smed fortæller om sten. Vi opfordre alle medlemmer, der har Per Smeds bog "Sten i det danske landskab", til at tage bogen med til klubmødet. Lørdagens møde kan ses som en optakt til søndagsturen dagen efter.
- Sø 12/4 **Forårets første tur går til Moesgård Strand**, hvor Per Smed vil være guide og hjælpe os med at bestemme de fundne sten.
Turen starter kl. 10.00 ved ishuset Århus Sporvejes endestation (for linie 19) ved Moesgård Strand.
(Linie 19 afgår fra Rutebilstationen kl. 9.30 og er ved Moesgård Strand kl. 9.54).
- Lø 23/5 **Tur til Mors** med besøg både på museet og i moler-gravene.
(Se side 11).

Husk selv at medbringe nødvendig proviant til møderne. Fra kl. 13.00 er der åbent for handel, bytning, stensnak og **Sten på Bordet**. Klubmødet starter kl. 14.30, og foredrag begynder kl. 15.00.

Bemærk: **Deadline** til april-nummeret af Stenhuggeren er **4. marts**.
Materiale sendes til Karen Pii.
